

หลักกฎหมายมหาชน

สถานะการเป็นพนักงานเทศบาลเมื่อมีคำสั่งยกโทษและให้กลับเข้ารับราชการ

พัชราภรณ์ ศิริวิมลกุล *

สาระสำคัญ

คำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอาจถูกเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วน โดยจะให้ผลย้อนหลัง หรือไม่ย้อนหลัง หรือมีผลในอนาคตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งตามที่กำหนดได้ โดยการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายที่ไม่เป็นการให้ประโยชน์จะมีผลตั้งแต่วันที่เพิกถอนเป็นต้นไป เป็นเรื่องที่อยู่ในดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง เมื่อคำสั่งยกโทษและให้พนักงานเทศบาลกลับเข้ารับราชการมิได้ระบุวันที่คำสั่งมีผลใช้บังคับไว้ จึงต้องถือว่าคำสั่งนี้มีผลเป็นการเพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่พนักงานเทศบาลออกจากราชการ นับแต่วันที่ออกคำสั่งยกโทษและให้พนักงานเทศบาลกลับเข้ารับราชการ และคำสั่งทางปกครองย่อมมีผลตราบเท่าที่ยังไม่ถูกเพิกถอนหรือสิ้นผลลงโดยเงื่อนไขหรือเหตุอื่น หากพนักงานเทศบาลที่ถูกลงโทษไล่ออกจากราชการเข้ารับการสรรหาเพื่อดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลก่อนที่จะมีคำสั่งยกโทษและให้พนักงานเทศบาลดังกล่าวกลับเข้ารับราชการ คำสั่งลงโทษไล่พนักงานเทศบาลดังกล่าวออกจากราชการยังคงมีผลอยู่ บุคคลผู้นั้นจึงไม่มีสถานะเป็นพนักงานเทศบาล ทำให้ไม่มีคุณสมบัติและไม่มีสิทธิที่จะเข้าทดสอบในการสรรหาตำแหน่งปลัดเทศบาลได้

รายละเอียดของเรื่อง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้หารือคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองกรณีเทศบาลตำบลสว่างแดนดินมีคำสั่งลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2564 ลงโทษไล่นางสาว ข. ออกจากราชการตามมติคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดสกลนคร (ก.ท.จ. สกลนคร) ต่อมา นางสาว ข. ได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าว และ ก.ท.จ. สกลนครพิจารณาอุทธรณ์แล้วเห็นว่า คำสั่งลงโทษทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมายเนื่องจากไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยก่อน จึงให้เทศบาลตำบลสว่างแดนดินเพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยและคืนสิทธิประโยชน์ที่พึงมีพึงได้ให้แก่ นางสาว ข. อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2564 นางสาว ข. ได้สมัครเข้ารับการสรรหาตำแหน่งปลัดเทศบาล ซึ่งเป็นวันก่อนที่จะมีคำสั่งลงโทษไล่นางสาว ข. ออกจากราชการ และระหว่างถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ นางสาว ข. ได้เข้าทดสอบภาคความรู้ความสามารถในวันที่ 30 ตุลาคม 2564 และเข้าทดสอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง (สอบสัมภาษณ์) ในวันที่

* พนักงานคดีปกครองชำนาญการพิเศษ กลุ่มสนับสนุนวิชาการคดีปกครอง สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง สรุปความเห็นของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ 1138/2565

14 ธันวาคม 2564 ซึ่งเป็นวันก่อนที่จะมีคำสั่งยกโทษและให้นางสาว ช. กลับเข้ารับราชการลงวันที่ 28 มกราคม 2565 จะถือว่านางสาว ช. มีสถานะเป็นพนักงานเทศบาลตั้งแต่เมื่อใด และนางสาว ช. มีสิทธิเข้าทดสอบภาคความรู้ความสามารถและเข้าทดสอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง (สอบสัมภาษณ์) หรือไม่

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง มีความเห็นว่า เมื่อคำสั่งเทศบาลตำบลสว่างแดนดินลงวันที่ 28 มกราคม 2565 ที่ยกโทษและให้นางสาว ช. กลับเข้ารับราชการ เป็นการดำเนินการตามข้อ 86 วรรคสอง (8) แห่งประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดสกลนคร เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2558 และข้อ 9 แห่งประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดสกลนคร เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์การพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ. 2558 ซึ่ง ก.ท.จ. สกลนครพิจารณาอุทธรณ์แล้วเห็นว่า คำสั่งลงโทษทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากเทศบาลตำบลสว่างแดนดินมีคำสั่งลงโทษโดยไม่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยก่อน จึงให้เทศบาลตำบลสว่างแดนดินเพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยและคืนสิทธิประโยชน์ที่พึงมีพึงได้ให้แก่นางสาว ช. และให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามประกาศ ก.ท.จ. สกลนครต่อไป นายกเทศมนตรีตำบลสว่างแดนดินจึงมีคำสั่งยกโทษและให้นางสาว ช. กลับเข้ารับราชการ ดังนั้น คำสั่งยกโทษฯ ดังกล่าวจึงเป็นการเพิกถอนคำสั่งลงโทษให้นางสาว ช. ออกจากราชการ อันเป็นการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายที่ไม่เป็นการให้สิทธิประโยชน์ตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ในดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองในการพิจารณาตามที่เห็นสมควร และเคยมีความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าจะต้องกำหนดไว้โดยชัดแจ้ง เมื่อคำสั่งยกโทษและให้นางสาว ช. กลับเข้ารับราชการมิได้ระบุวันที่คำสั่งมีผลใช้บังคับไว้ จึงต้องถือว่าคำสั่งนี้มีผลเป็นการเพิกถอนคำสั่งให้นางสาว ช. ออกจากราชการ นับแต่วันที่ออกคำสั่งยกโทษและให้นางสาว ช. กลับเข้ารับราชการ กล่าวคือ วันที่ 28 มกราคม 2565 และมีผลใช้ย้อนต่อบุคคลตั้งแต่ขณะที่ผู้นั้นได้รับแจ้งเป็นต้นไปตามมาตรา 42 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ และคำสั่งทางปกครองย่อมมีผลตราบเท่าที่ยังไม่มีการเพิกถอนหรือสิ้นผลลงโดยเงื่อนไขหรือโดยเหตุอื่นตามมาตรา 42 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ดังนั้น วันที่นางสาว ช. เข้าทดสอบภาคความรู้ความสามารถในวันที่ 30 ตุลาคม 2564 และเข้าทดสอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง (สอบสัมภาษณ์) เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2564 คำสั่งลงโทษให้นางสาว ช. ออกจากราชการยังคงมีผลอยู่ นางสาว ช. จึงไม่มีสถานะเป็นพนักงานเทศบาล ทำให้ไม่มีคุณสมบัติและไม่มีสิทธิที่จะเข้าทดสอบภาคความรู้ความสามารถและเข้าทดสอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง (สอบสัมภาษณ์) เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสายงานผู้บริหารได้

สรุปความเห็น

คำสั่งทางปกครองย่อมมีผลตราบเท่าที่ยังไม่มีการเพิกถอนหรือสิ้นผลลงโดยเงื่อนไขหรือโดยเหตุอื่นตามมาตรา 42 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 เมื่อนางสาว ช. ได้สมัครเข้ารับการสรรหาตำแหน่งปลัดเทศบาล และเข้าทดสอบภาคความรู้ความสามารถและเข้าทดสอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง (สอบสัมภาษณ์) ก่อนที่เทศบาลตำบลสว่างแดนดิน

จะมีคำสั่งยกโทษและให้กลับเข้ารับราชการ นางสาว ช. จึงไม่มีสถานะเป็นพนักงานเทศบาล ทำให้ไม่มีคุณสมบัติและไม่มีสิทธิที่จะเข้าทดสอบเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสายงานผู้บริหารได้

วารสารวิชาการศาลปกครอง